

Силабус освітньої компоненти

Н ППП 5

Екологія біологічних систем агровиробництва. Екологія рослин (обов'язкова дисципліна професійної та практичної підготовки)

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 101 «Екологія»

Викладач: Безпалько Валентина Василівна *к.с-г.н., ст. викладач*

Аудиторія: 203 МСМ

Час консультацій: Консультації проводяться в день проведення лекцій/практичних занять: проспект Московський 45. Також он-лайн консультації у системі Meet Guugle та за допомогою електронної пошти.

Контактний телефон: (057) 732-97-79

E-mail: : bezpalkovalentya@gmail.com

Додаткові матеріали: Зошит для ведення записів. Ноутбук (при наявності).

E-mail аккаунт

Інформація про курс.

Необхідність вивчення екології рослин як навчальної дисципліни полягає у набутті у майбутніх фахівців-екологів чіткої системи знань про взаємозв'язки рослинних організмів та їхніх угруповань між собою і з навколишнім середовищем, вивчення морфо-фізіологічних процесів рослинного організму в їх залежності від зовнішніх екологічних факторів, що є теоретичною основою технології природокористування.

Фахові компетентності. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. Знання основних вимог щодо охорони, використання та відтворення рослинного світу: збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу; збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань; науково обґрунтованого, невиснажливого використання природних рослинних ресурсів; здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ; охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб; здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу; регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з врахуванням інтересів охорони здоров'я населення.

Програмні результати навчання. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального

природокористування. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

Методи навчання. Лекція, демонстрація, зокрема, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні роботи, підготовка науково-пошукової роботи, науково-пізнавальні еколоґо-краєзнавчі екскурсії, показ тематичних відеофільмів. Вправи. Тестування. Консультації. Поточний та підсумковий контроль. Самостійна робота студента.

Співробітництво. Одним із пріоритетних завдань у підготовці здобувачів бакалаврського рівня є формування професійних навичок щодо застосування придбаних теоретичних знань у практичній діяльності, тому виробнича практика майбутнього еколоґа на базових підприємствах, установах та організаціях незалежно від форми власності (екологічні служби підприємств/ установах, державні екологічні інспекції, державні управління екології, науково-дослідні заклади, національні парки, заповідники, лабораторії) є складовою частиною навчального процесу про що попередньо укладається договір. Також у процесі навчальної діяльності для ефективної реалізації набутих знань, умінь та навичок здобувачі залучаються до участі у спільних науково-технічних, соціально-екологічних конкурсах, програмах та проектах міжнародного, всеукраїнського, регіонального й місцевого рівнів.

Мета. Основна ціль полягає в усвідомленні студентами того, що бережне використання, відтворення й охорона рослин, першочергове завдання еколоґа. Оскільки без рослин на планеті всі форми життя неможливі, тому будучи частиною екосистеми, флора бере участь у кругообігу води в природі, є їжею для тварин, птахів, комах і людей, забезпечує виділення кисню, зміцнює ґрунт, захищаючи її від ерозії та ін..

Методи оцінювання. Усне опитування, тестування, виконання практичних/лабораторних та індивідуальних/контрольних завдань/задач/робіт, виконання презентації з обраної теми, виступ з доповіддю, поточний та підсумковий контроль у формі заліку.

Підсумкова оцінка. Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання різних видів навчальної діяльності (максимум – 100 балів).

90-100	A
82-89	B
74-81	C

64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Відвідуваність і участь. Відвідування занять є обов'язковим. Очне навчання проводиться переважно в аудиторії де надаються основоположні засади навчальної дисципліни, необхідні навчальні матеріали, проводяться практичні й лабораторні навчальні дії, здійснюється поточна, підсумкова перевірка й контроль набутих предметних знань, приділяється увага науково-дослідній роботі студента. Допускаються дистанційне та навчання за індивідуальним графіком. Пропуск занять це перешкода до ефективного професійного становлення.

Попередній календар курсу

Тиж	Тема
1	Вступ до дисципліни. Вчення про екологічні фактори середовища. Світло, тепло й вода як екологічні фактори росту і розвитку рослин.
2	Вивчення екологічних особливостей рослин, які ростуть на різних типах ґрунтів, лісових, болотних, степових фітоценозів
3	Адаптація рослин до несприятливих умов навколишнього середовища. Стійкість до хвороб.
4	Життєві форми рослин як наслідок спряженої еволюції популяцій різних видів у єдиній екосистемі.
5	Екологія рослинних угруповань. Основні типи рослинних угруповань
6	Еколого - фітоценотичні стратегії рослин.
7	Охорона рослинного світу. Забруднення та його вплив на рослини.

Література:

1. Мусієнко М.Н. Екологія рослин. – К.: Либідь, 2006. – 432 с.
2. http://coe.osenu.org.ua/wp-content/uploads/2014/04/14-/Razumova_Ekologiya_roslin.pdf
3. Лаптев О.О. Екологія рослин з основами біогеоценології. – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 142 с.
4. Лукаш О.В. Польова практика з фізіології та екології рослин (екскурсії, фенологічні спостереження, польові та демонстраційні досліді). – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 128 с.
5. Екофлора України. / Під ред. Я.П. Дідуха. – К.: Фітосоціоцентр, 2000. Т.1. 284с.
6. Краснов В.П., Орлов О.О., Ведмідь М.М. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся. – Новгород-Волинський, 2009. 490 с.
7. Екологія та збалансоване природокористування : навч. посібник / М. С. Мальований, Г. З. Леськів. - Стереотип, вид. - Херсон : ОЛДПЛЮС, 2017. - 316 с.